UUTISET

Parhaiten tulevat pärjäämään korkeasti erikoistuneet valmistavan teollisuuden alat sekä alat, joille Suomella on suotuisat lähtökohdat kuten metsä- ja muut luonnonvaramme. **TULEVAISUUSSELONTEKO**

Selonteko kannustaa suomalaisia myönteiseen tulevaisuudenuskoon

Myönteinen usko Suomen mahdollisuuksiin on hallituksen keskiviikkona julkistaman tulevaisuusselonteon punainen lanka.

Selonteossa valotetaan kestävän kasvun mahdollisuuksia. Yhdeksi ydinkysymykseksi nostetaan yrittäjyys.

Meidän pitää tukea yrittäjyyttä myös yleisen toimintakulttuurin ja asenneilmaston muuttumisen kautta. Jos epäonnistuu yrittäjänä, tulee voida aloittaa uudelleen, summaa Pellervon taloustutkimuksen (PTT) tutkimusjohtaja **Markus Lahtinen**.

PTT on osallistunut selonteon valmisteluun yhdellä taustatutkimuksella, toisen on tehnyt paljon julkisuutta saanut filosofi **Pekka Himanen** kansainvälisen tutkijaryhmän kanssa.

Lahtinen näkee Himasen panoksen nimenomaan myönteisenä tulevaisuudenuskona, jota myös pääministeri **Jyrki Katainen** (kok.) asiakirjan julkistamistilaisuudessa osoitti.

Lahtisen mukaan maaseudun kannalta keskeinen muutos on se, kuinka tietoteknologia muuttaa työmarkkinoita.

”Toistaiseksi kehitys on enemmän keskittänyt kuin hajauttanut tuotantoa Suomessa. Jatkossa ainakin me näemme niin, että se myös mahdollistaa entistä paremmin etätyön ja yrittämisen, kun työ ei ole paikkaan sidottua. Se voisi monipuolistaa maaseudun elinkeinorakennetta.”

”Se on maaseudulle ehdottomasti enemmän mahdollisuus kuin uhka.”

Hän kuitenkin arvelee raportin mukaisesti, että kaupungistuminen jatkuu vielä lyhyellä aikajänteellä. Koska selonteko kuitenkin ulottuu vuoteen 2030, Lahtinen ennustaa kehityksen suunnan kääntyvän sitä ennen maaseutua suosivaksi.

Luonnonvaroista niukkuutta

Ilmastonmuutos ja luonnonvarojen niukkuudesta seuraavat energiakysymykset ajavat kaikkia maailman maita kohti kestävämpää taloutta.

”Pitemmälle katsoen ilmastonmuutos vahvistaa Suomen suhteellista asemaa ruuantuotannossa. Meillä tuotanto voi kasvaa, kun taas Välimeren alueen ilmasto tulee kärsimään enemmän kuivuudesta”, Markus Lahtinen ennakoi yhden seurauksen.

”Kun luonnonvaroista mukaan lukien vesi tulee niukkuutta, johtaako se protektionismin kasvuun?” aprikoi puolestaan pääministeri Katainen keskiviikkona.

Hän muistutti, että merkkejä omien intressien voimakkaammasta suojaamisesta on jo nyt näkyvissä Euroopan talouskasvun laannuttua.

Hajottavat vai yhdistävät yhteisöt?

Katainen nosti myös esiin sen, että suomalaisten elämäntavat muuttuvat mosaiikkimaisiksi eli ne siis eriytyvät. Samalla ihmisten auktoriteettiusko vähenee ja syntyy uudenlaisia yhteisöjä.

”Miten uudet virtuaaliyhteisöt toimivat? Johtaako se Suomen (kansallisen) yhteisöllisyyden vahvistumiseen? Vai siihen että erilaista mielipidettä edustavat yhteisöt toimivat toisiaan vastaan?”

Kansalaisten luottamus valtion kykyyn ratkoa yhteisiä asioita on Suomessa ollut tähän asti hyvällä tasolla suhteessa moniin muihin maihin, mikä on pääministerin mukaan yksi menestyksemme kulmakivistä. Julkisen toiminnan läpinäkyvyys on siksi jatkossakin välttämätöntä.

”Ihmiset kokevat, että yhteiskunta on reilu, --- että ollaan samassa veneessä. Niissä maissa, jossa valtion katsotaan perinteisesti olevan vastavoima ihmisille, on vaikea saada päätöksiä aikaan, kun ei luoteta siihen, että valtion tekemät ratkaisut voivat olla hyväksi ihmisille”, Katainen muistutti.

KAIJALEENA RUNSTEN

MT SANOO SUOMEKSI

[Digitaalitalous]

perustuu osaamiseen ja tiedon hyödyntämiseen, joka on mahdollista tiedon sähköisen siirron ansiosta. Aiemmin on puhuttu tietoyhteiskunnasta ja osaamisyhteiskunnasta.

Yhteiskunnan ja yrityskulttuurin tulisi kannustaa kunnianhimoisuuteen, mutta myös tarjota hyväksyvä ilmapiiri sekä turvaa epäonnistumisen varalle, todetaan tulevaisuusselonteossa. Pienten yritysten verkostot voivat kannustaa kasvuun.

KOMMENTTI

Lasten ja nuorten ääni?

Elinkeinoministeri **Jan Vapaavuori** (kok.) kertoi, että selontekoa kirjoitettaessa on ajateltu erityisesti lapsia.

”Vaikka lapsista aina puhutaan tulevaisuuden voimavarana, sille ei ole tarpeeksi annettu tilaa”, hän sanoi viitaten aiempiin selontekoihin.

Ministerin huomio on tervetullut ja mitä oleellisin.

Tätä kirjoittaessa toimituksessamme on vierailulla kaksi vauvaa, kollegoiden jälkikasvua. Molemmat pikkuneidit ovat vuonna 2030 aikuisuuden kynnyksellä, ehkä jo aloittaneet taipaleensa veronmaksajinakin.

Mietin, mitä selonteko heidän kasvuunsa antaa.

Koulutuksesta ja osaamisesta kyllä puhutaan ja nuorisotyöttömyys mainitaan, mutta aika ohueksi panos jää.

Kun raportin valmistelu aloitettiin – sinänsä kerrankin – kartoittamalla kansalaisilta mielipiteitä tulevaisuudesta, olisi voitu kuulla myös lasten ja nuorten ajatuksia. Saattaisi loppupaperi olla raikkaampi ja ennen kaikkea moniäänisempi, sellainen kuin tulevaisuuden Suomikin väistämättä on.

KAIJALEENA RUNSTEN

MIKÄ?

Kohti kestävää kasvua

Hallituksen tulevaisuusselonteko on kerran vaalikaudessa eduskunnalle annettava asiakirja, jossa pohditaan tulevaisuuden haasteita ja mahdollisuuksia.
Selontekoja on annettu jo parinkymmenen vuoden ajan, mikä on kansainvälisesti erikoista.
Keskiviikkona julkistettu raportti puntaroi edellytyksiä kestävälle kasvulle; yrityksille houkuttelevaa toimintaympäristöä; työn, oppimisen ja yrittämisen liittoa; sivistystä, yhteisöllisyyttä ja osallistuvuutta sekä julkisen sektorin roolia kestävän kasvun tukena.
Asiakirja löytyy verkosta: vnk.fi/julkaisut
Valmisteluun käytettiin ensi kertaa myös kansalaisten panosta sekä riippumattomia tutkimuksia: www.2030.fi.

Selonteko: Suomen on löydettävä omaperäisiä ratkaisuja

”Kasvun tulee nojata kestävään kehitykseen. Globaalin väestönkasvun ja kestämättömien kulutustottumusten myötä maapallon kantokyvyn rajat ovat tulleet vastaan.”

”Tulevaisuudessa muutoksien vaikutukset leviävät nopeasti kaikkialle. Yhteiskunnassa tulee olemaan vaikeampaa hallita kokonaisuutta.”

”Suomen on kannettava vastuu omasta tulevaisuudestaan ja kansalaisistaan. Asioiden hoitaminen huonosti kotimaassa kaventaa myös mahdollisuuksia kantaa globaalia vastuuta.”

”Tarvitaan enemmän nopeaa tekemistä ja tekemisestä oppimista kuin lisää suunnittelua. Vastauksia ongelmiin ei ole kopioitavissa. Suomen on löydettävä omaperäisiä ratkaisuja.”

”Kansalaisten vaikuttamisen uudet muodot ja yhteiskunnan monimuotoisuus tulisi hyödyntää reagointikyvyn kasvattamiseksi ja kansalaisten luottamuksen säilyttämiseksi.”

”Huolta aiheuttaa erityisesti eriarvoistumisen ja syrjäytymisen kasvu. Julkinen talous on kestämättömällä uralla.”

”Yhteiskunnat ovat yhä enemmän riippuvaisia sähkön häiriöttömästä saannista ja tietoliikenneyhteyksistä. Suomalainen yhteiskunta on lisäksi täysin riippuvainen fyysisistä yhteyksistä ja kansainvälisten kuljetusten toimivuudesta.”

”Suomella on tunnistettuja heikkouksia kuten elinkeinorakenteemme kapeus. Parhaiten tulevat pärjäämään korkeasti erikoistuneet valmistavan teollisuuden alat sekä alat, joille Suomella on suotuisat lähtökohdat kuten metsä- ja muut luonnonvaramme.”

”Energia- ja resurssitehokkuus sekä vihreät teknologiat ovat keskeisiä. Kaikki vihreä kasvu ei perustu korkeaan teknologiaan vaan sitä luovat myös puhdas vesi, polttoaineet ja ruoka sekä (luontoon liittyvät) palvelut. Suomessa on hiljaisuutta, väljyyttä, puhtautta ja viileyttä matkailun perustaksi. On yhä tärkeämpää varmistaa luonnonsuojelun ja -varojen kestävä hyödyntäminen rinnakkain.”

OP-Pohjolan Karhinen kehuu tulosovun ja rakenneratkaisut

OP-Pohjolan pääjohtaja **Reijo Karhinen** pitää palkkasopua sekä rakenneohjelmaa hyvinä asioina Suomelle. Talouskasvu haastaa yhä.

Karhinen kehuu Suomen tilannetta nyt aivan erilaiseksi kuin alkukesästä. Tuloratkaisu parantaa maan kilpailukykyä. Hallitus teki historiallisia ratkaisuja.

”Rakennepoliittinen ohjelma on rohkea ja hieno avaus. Se sitoo seuraaviakin hallituksia.”

Hallitus sitoutuu velkasuhteen taittamiseen. Luottoluokittajat arvostavat sitä. Euroalueen rahoitusmarkkinat rauhoittuivat. Suomi seuraa perässä.

”Vientimarkkinat elpyvät vähitellen.”

Iso ongelma Karhisesta on kielteisyyden ilmapiiri Suomessa. Luottamus talouteen on pahasti miinuksella ja heikoin euroalueella.

”Ilmapiirillä on iso merkitys luottokysyntään”, pankkimies murehtii.

Sijoitus kannatti ja vahinkovakuutus

Näissä raameissa OP-Pohjola tekee kahdeksanvuotisen historiansa toiseksi parasta tulosta. Alkuvuosi parani 28 prosenttia viime vuodesta.

Tammi–syyskuussa OP-Pohjolan tulos oli 614 miljoonaa euroa ennen veroja. Taantumaa edeltävän vuoden 2007 miljarditulos on ryhmän paras.

Viime vuodelta OP-Pohjolan vertailutulos on 481 miljoonaa euroa. Koko vuodesta kuitattiin 586 miljoonaa. Ryhmä uskoo ylittävänsä tämän.

”Matalat korot rasittavat pankkien korkokatteita ja heikentävät vakuutusyhtiöiden sijoitustuottoja”, Karhinen silti varaa.

Alkuvuotta siivitti sijoitustoiminta ja arvopapereiden myyntivoitot. Vahinkoyhtiö nosti tulosta ja palkkiotuottoja.

Lainojen lisäyksestä ryhmä arvioi rahoittaneensa suurimman osan. Asuntolainoissa se on 80 prosenttia ja yrityslainoissa 98 prosenttia.

OP-Pohjolan korkokate supistui 14 prosenttia. Käänteestä saatiin merkkejä keväällä. Pientä plussaa tuli kesällä ja alkusyksystä.

Ryhmä muodostaa vahvoja aluepankkeja

Kulunsa ryhmä piti kurissa. Palkoista säästettiin. Kulut olisivat supistuneet kolme prosenttia ilman 35 miljoonan pankkiveroa.

Vakavaraisuudessa ryhmä lähenee 15 prosentin tavoitetta. Siitä uupuu 0,1 prosenttiyksikköä. Parannusta oli saman verran.

OP-Pohjola pyrkii vahvoihin aluepankkeihin. Joka maakunnassa ainakin yksi pankki palvelee laajasti. Sellainen puuttuu vielä Kainuusta.

Muissa maakunnissa osuuspankkeja fuusioituu. Tänä ja viime vuonna on päätetty 14 fuusiosta. Mukana on 37 osuuspankkia.

Näiden yhdistymisten jälkeen jää jäljelle 180 osuuspankkia. Määrätavoitteita Karhinen ei aseta. Osuuspankkeja oli 1 400 vielä 1930-luvulla.

JUHANI VIITALA

Veronkorotus vähensi asuntokauppaa miljardin

Alkuvuoden muutokset varainsiirtoverossa hiljentävät asuntokauppaa yli miljardin vuodessa. Asuntojen hinnat eriytyvät maan eri osissa.

Asuntokaupan varainsiirtovero nousi maaliskuun alusta 1,6 prosentista kahteen prosenttiin. Vero lasketaan kauppahinnasta ja nyt myös yhtiölainasta.

Sp-kodin toimitusjohtaja **Antti Toivanen** laskee asuntokauppojen määrän vähentyneen viidenneksen varainsiirtoveron korotuksen jälkeen.

Ennen veronkorotusta asuntokauppoja tehtiin 800–1 000 miljoonalla eurolla kuukausittain. Nyt kauppamäärät laskivat parisataa miljoonaa euroa.

”Tämä tuntuu kentällä asuntokaupassa”, Toivonen kommentoi.

Euroopassa vietetään säästäväisyysviikkoa. Torstai oli maailman säästäväisyyspäivä. Säästöpankit julkaisivat vuosittaisen säästämisbarometrinsä.

Toimitusjohtaja **Pasi Kämäri** Säästöpankkiliitosta sanoo kiinnostuksen sijoitusasuntoihin lisääntyneen eniten viime vuodesta. Rahastot lyövät itseään läpi Suomessa.

”Asuntosijoitusta pidetään turvallisena vaihtoehtona epävarmoina aikoina. Vuokrien nousu lisää kiinnostusta.”

Sijoitusasuntoihin on vastaajien mielestä neljänneksi kiinnostavinta sijoittaa. Edellä ovat omistusasunto, säästötili ja määräaikaistalletus.

Määräaikaistalletus kiinnostaa edelleen joka toista vastaajaa. Kuitenkin enää 14 prosenttia säästää sillä tapaa.

”Korko ei vastaa odotuksia.”

Omistusasunto kiinnostaa 63 prosenttia vastaajista, eniten lapsiperheitä ja pääkaupunkiseudulla asuvia. Kyselyyn vastasi liki 1 400 yli 15-vuotiasta suomalaista.

Asuntomarkkinat eriytyvät alueittain. Kehityssuunta näyttää voimistuvan. Suurissa kasvukeskuksissa hinnat nousevat. Taantuvilla seuduilla ne laskevat.

Pääkaupunkiseudulla maksetaan 4 400 euron neliöhintoja. Toivasen mielestä tämä vääristää tilastoja. Muualla maassa maksetaan puolet tästä ja allekin.

Helsinki ja pääkaupunkiseutu sekä Oulu kiinnostavat asuntosijoittajia eniten. Lappeenrannassa ja Porissa yksiöiden hinnat ovat selvästi tätä vakaampia.

”Ne ovat isohkoja yliopistokaupunkeja”, Toivanen ihmettelee.

Säästöpankit lainaavat asunnon ostoon 1,7–2,2 prosentin marginaalilla. Kämäri myöntää marginaalit aivan eritasoisiksi kuin ennen. Paineita on ylöspäin.

JUHANI VIITALA

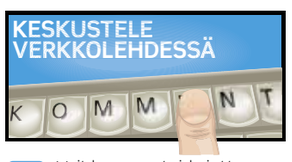

Voit kommentoida juttua Maaseudun Tulevaisuuden verkkolehdessä osoitteessa *www.maaseuduntulevaisuus.fi.*